

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-I-411-7/108/03/RK

Warszawa dn., 17 marca 2003 r.

DECYZJA Nr DPI - 18/03

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia o *ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z póź. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyraża zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Mintun 3 Limited z siedzibą w Londynie, bezpośredniej kontroli nad Willich Fosroc GmbH z siedzibą w Essen, wskutek czego nastąpi pośrednie przejęcie kontroli nad:

- Willich Fosroc – Technika Górnicza i Budowlana Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich,
- CarboTech – Polonia Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich.

UZASADNIENIE

W dniu 29 stycznia 2003 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynął od Mintun 3 Limited z siedzibą w Londynie (zwanej dalej Mintun 3) wniosek zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez ten podmiot pośredniej kontroli nad Willich Fosroc GmbH z siedzibą w Essen (zwanej dalej Willich Fosroc). Przedmiotowa koncentracja ma charakter eksterytorialny, tzn. dokonywana jest poza granicami Polski. Podmiot przejmowany posiada jednak spółki zależne, działające na terytorium Polski, a więc koncentracja może wywierać skutki na terytorium Polski. Zgłoszenie koncentracji jest zatem uzasadnione z uwagi na brzmienie art. 1 ust. 2 ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. podmiotów w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał wartość podaną w art. 12 ust. 1 ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów*, tj. 50 mln EURO,

- przejęcie kontroli przez jednego z przedsiębiorców nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek ezgeneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 6 lutego 2003 r.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, iż transakcja została zgłoszona bez naruszenia terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Stosowna umowa podpisana została w dniu 24 stycznia 2003 r., natomiast wniosek zgłoszenia zamiaru koncentracji został doręczony do UOKiK w dniu 29 stycznia 2003 r. Powyższa umowa ma charakter warunkowy, a jej realizacja zależy od spełnienia szeregu warunków zawieszających, w tym m.in. uzyskania zgody na transakcję ze strony organu antymonopolowego.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Przyczyny i opis transakcji

Jak wynika z nadesłanego wniosku zgłoszenia, przedmiotowa koncentracja stanowi część transakcji, która dokonuje się aktualnie w Australii, Indiach, Stanach Zjednoczonych, Afryce Południowej oraz Europie. Celem powyższej transakcji jest nabycie udziałów i akcji w przedsiębiorstwach kontrolowanych pośrednio lub bezpośrednio przez brytyjską spółkę *Burmah Castrol plc* (zwaną dalej *Burmah Castrol*) wchodzącą w skład grupy BP, przez spółki kontrolowane pośrednio *Close Investment Partners Limited* (zwaną dalej *CIPL*).

Jedną z przejmowanych spółek jest *Willich Fosroc*, której nabycie stanowi przedmiot niniejszej koncentracji. Poprzez nabycie udziałów w spółce *Willich Fosroc*, spółka *Mintun 3* przejmie pośrednio kontrolę nad dwoma polskimi spółkami:

1. *Willich Fosroc – Technika Górnicza i Budowlana Sp. z o.o.* z siedzibą w Siemianowicach Śląskich,
2. *CarboTech – Polonia Sp. z o.o.* z siedzibą w Siemianowicach Śląskich.

Należy także wskazać, iż równocześnie inna spółka zależna od *CIPL* - *Mintun 4*, dokona przejęcia innej spółki z grupy *Burmah Castrol* tj. *Minova International Limited* z siedzibą w Witney. W wyniku tego łączenia, *Mintun 4* przejmie kontrolę nad dalszymi czterema polskimi spółkami (*Ekochem SA*, *Fosroc Poland Sp. z o.o.*, *Biuro Handlu Zagranicznego "Ekochem" Sp. z o.o.*, *Fosroc-Ksante Sp. z o.o.*). Przedmiotowe łączenie zostało zgłoszone do UOKiK w dniu 28 stycznia 2003 r. W rezultacie *CIPL* po dokonaniu globalnej transakcji, kontrolować będzie ostatecznie sześć polskich spółek.

Przyczyną koncentracji ze strony grupy BP jest zamiar tej grupy sprzedaży spółek zajmujących się chemią górniczą (spółki te określaną są mianem „Fosroc Mining”). Natomiast z punktu widzenia grupy Close Brothers, w skład której wchodzi CIPL, nabycie tych spółek to korzystna inwestycja finansowa. Nabyte spółki nie zostaną jednak zbyte w okresie krótszym niż rok.

Uczestnicy koncentracji

Mintun 3

Mintun 3 – aktywny uczestnik koncentracji - jest spółką utworzoną specjalnie na potrzeby niniejszej transakcji. Jest to typowa spółka holdingowa, nie prowadząca żadnej działalności *sensu stricto*. Jej zadaniem jest kontrolowanie innych podmiotów. Mintun 3 nie będzie bezpośrednim nabywcą udziałów Willich Fosroc. Ich nabycia dokona za pomocą podmiotów zależnych, które jednak w chwili zgłaszania przedmiotowej koncentracji nie zostały jeszcze utworzone. Uzasadniało to fakt złożenia zgłoszenia przez nabywcę pośredniego. Mintun 3 jest spółką pośrednio zależną od CIPL. Spółka ta z kolei wchodzi w skład grupy kapitałowej Close Brothers Group plc (zwanej dalej Close Brothers). Close Brothers to grupa skupiająca spółki działające w sektorze bankowości i obrotu papierami wartościowymi. Close Brothers jest notowana na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności przez grupę Close Brothers jest szeroko rozumiana działalność finansowa.

W Polsce grupa Close Brothers nie prowadzi żadnej działalności. Nie istnieją także żadne polskie spółki, które byłyby kontrolowane, pośrednio lub bezpośrednio przez spółki z tej grupy.

Willich Fosroc

Willich Fosroc – pasywny uczestnik koncentracji - jest spółką holdingową. Jak już wspomniano podmiotami zależnym od tej spółki są dwie spółki mające swe siedziby na terytorium Polski, tj.

1. Willich Fosroc – Technika Górnicza i Budowlana Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich,
2. CarboTech – Polonia Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich.

Przedmiotem działalności Willich Fosroc – Technika Górnicza i Budowlana Sp. z o.o. jest głównie prowadzenie handlu węglem. Działalność ta związana jest z odzyskiwaniem długów od kopalni znajdujących się terenie Polski. Natomiast przedmiotem działalności CarboTech – Polonia Sp. z o.o. jest przede wszystkim produkcja i sprzedaż ładunków klejowych, spoiw mineralnych i pian oraz spoiw mineralno-cementowych. Produkty te wykorzystywane są głównie w górnictwie (wydobycie węgla kamiennego i rud żelaza) oraz budownictwie lądowym (budowa tuneli).

Willich Fosroc jest przedsiębiorcą zależnym od Burmah Castrol. Spółka ta jest międzynarodowym producentem i dostawcą specjalistycznych smarów i chemikaliów, działającym w ponad 60 krajach świata. Burmah Castrol jest z kolei przedsiębiorcą zależnym od spółki BP plc (zwanej dalej BP), która jest spółką holdingową stojącą na czele jednej z największych na świecie grup wytwórców produktów naftowych i petrochemicznych.

Rynki właściwe w sprawie.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Działalność przejmowanych spółek z grupy BP, w tym także CarboTech – Polonia Sp. z o.o., to przemysł chemiczny związany z górnictwem. Podmioty te są wytwórcami oraz dostawcami produktów chemicznych dla potrzeb górnictwa. Działają one we wszystkich regionach świata, w których funkcjonuje rozwinięte górnictwo. Produkty tych spółek używane są zazwyczaj do podziemnych wzmocnień górotworu (zespalenie elementów skalnych oraz zapełnianie pęknięć i wgłębień skalnych), podpierania warstw górotworu (konstrukcje lite oraz wypełnianie wgłębień), uszczelniania kanałów przepływu powietrza oraz zapełniania ubytków. Wykorzystuje się je również w górnictwie wydobywczym. Produkty te można podzielić na trzy grupy:

1. ładunki klejowe – są one wykorzystywane w celu mocowania elementów zabezpieczających stropy wyrobisk kopalnianych oraz kotew w kopalniach i na budowach podziemnych (np. w tunelach). Ładunki klejowe mogą być używane zarówno do wstępnego zespalania (podstawowa metoda podtrzymywania konstrukcji), jak i do dalszego mocowania konstrukcji (w szczególności konstrukcji stalowych).

2. spoiwa mineralne i piany - spoiwa mineralne i piany mają bardzo wiele zastosowań. Przede wszystkim służą do wzmocniania warstw górotworu i zespalania podłoży w miejscach, w których osłabienie górotworu tworzy niebezpieczeństwo zawału; są też wykorzystywane w systemach zabezpieczeń przed przenikaniem wód oraz w uszczelnieniach kanałów przepływu powietrza.

3. spoiwa mineralno-cementowe - tego rodzaju produkty również używane są do wzmocniania górotworu oraz do zabezpieczeń kanałów przepływu powietrza. Zakres ich zastosowania (a przez to i sprzedaż) uzależniony jest od liczby koniecznych uszczelnień kanałów przepływu powietrza, a także od konkretnych wymogów jakościowych, jakie z punktu widzenia odbiorców stawia się tym uszczelnieniom.

Ponadto, jako produkty dodatkowe, spółki podgrupy Fosroc Mining oferują również maszyny i urządzenia służące do rozprowadzania ładunków i spoiw (dostarczane wraz z wymienionymi wyżej produktami), a także zapewniają serwis tych urządzeń.

Określając rynek geograficzny dla ww. produktów należy zauważyć, iż preferencje odbiorców oraz koszty produkcji ww. towarów są zbliżone w całej Europie. Stawka celna na import tych towarów z krajów Unii Europejskiej oraz z krajów CEFTA i EFTA wynosi 0%. Koszty transportu sprawiają jednak, iż import opłacalny jest w zasadzie jedynie z krajów sąsiadujących z Polską (Niemcy, Czechy, Słowacja). Import z krajów zrzeszonych w Światowej Organizacji Handlu (np. USA, Federacja Rosyjska) obłożony jest wyższymi stawkami celnymi (od 3% do 9%), a ponadto ze względu na wyższe koszty transportu, nie ma on większego znaczenia. Reasumując rynek geograficzny należałoby w tym przypadku określić – biorąc pod uwagę skutki jakie przedmiotowa koncentracja wywrze na terytorium Polski - jako obszar Polski, przy uwzględnieniu importu ww. towarów z krajów sąsiednich (Niemiec, Czech, Słowacji).

Rynkiem właściwym dla Willich Fosroc – Technika Górnicza i Budowlana Sp. z o.o. jest rynek obrotu węglem kamiennym. Z uwagi na ceny węgla (specyficzne w przypadku Polski), koszty transportu oraz bariery w imporcie (kontyngenty) obszar geograficzny tego rynku obejmuje obszar Polski.

Rynkiem właściwym dla spółek z grupy Close Brothers jest natomiast rynek usług bankowych, finansowych oraz inwestycyjnych o zasięgu światowym. W Polsce grupa ta nie posiada żadnych podmiotów zależnych bezpośrednio lub pośrednio. Nie prowadzi także żadnej działalności na terytorium Polski.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Zgodnie z definicją zawartą w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334), rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %.

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria, stwierdzić należy, iż w niniejszej koncentracji brak jest rynków właściwych, wspólnych dla podmiotów biorących w niej udział. W skład grupy Close Brothers nie wchodzi bowiem podmioty, których działalność pokrywałaby się z działalnością podmiotów przejmowanych w wyniku przedmiotowej koncentracji. Wspólna działalność obu grup biorących udział w koncentracji nie występuje ani w Polsce ani w Europie. Tym samym należy równocześnie stwierdzić, iż brak jest rynków, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Z uwagi na fakt, iż brak jest rynków na których działałby jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji i równocześnie rynek ten byłby rynkiem zakupu lub sprzedaży drugiego przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji, należy stwierdzić, iż koncentracja nie wywiera wpływu w układzie wertykalnym.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

[tajemnica przedsiębiorstwa]

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, że Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu

niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak wykazało niniejsze postępowanie, podmioty uczestniczące w koncentracji nie działają na wspólnych rynkach produktowych. A zatem koncentracja nie wywiera wpływu na rynek w układzie horyzontalnym. Z uwagi na fakt, iż nie występują rynki na których działałby jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji i równocześnie rynek ten byłby rynkiem zakupu lub sprzedaży drugiego przedsiębiorcy uczestniczącego w koncentracji, należy stwierdzić, iż koncentracja ta nie wywiera również wpływu na rynek w układzie wertykalnym. Przedmiotowa koncentracja wywiera natomiast wpływ w układzie konglomeratowym na rynki sprzedaży ładunków klejowych, spoiw organicznych i spoiw cementowych. Należy jednak stwierdzić, iż przejmowane spółki z grupy BP posiadają już pozycję dominującą na tak określonym rynku. Sytuacja ta nie ulegnie zmianie po dokonaniu przedmiotowej koncentracji. W jej wyniku nastąpi jedynie zmiana właściciela tych spółek. Dotychczasowa kontrola nad tymi podmiotami sprawowana przez grupę BP zostanie przejęta przez grupę Close Brothers. A zatem, w przypadku niniejszej koncentracji dojdzie jedynie do przejęcia już istniejącej pozycji rynkowej tych podmiotów przez aktywnego uczestnika koncentracji. W takiej sytuacji nie można uznać, iż w wyniku tej koncentracji dojdzie do powstania pozycji dominującej.

W ocenie organu antymonopolowego nie powinno dojść także do umocnienia pozycji dominującej na ww. rynkach. Takie twierdzenie uzasadnia brak zarówno wertykalnych jak i horyzontalnych powiązań pomiędzy uczestnikami koncentracji. Przedmiotowa koncentracja jest przykładem inwestycji finansowej, która nie powinna mieć wpływu zarówno na zwiększenie się jak i zmniejszenie udziałów rynkowych.

W ocenie organu antymonopolowego w skutek przedmiotowej koncentracji nie dojdzie zatem do powstania lub umocnienia pozycji dominującej na ww. rynku.

b) Zdaniem organu antymonopolowego należy również uznać, iż w wyniku przedmiotowej koncentracji nie zostanie także istotnie ograniczona konkurencja na rynku. Jak już wskazano powyżej, w przypadku niniejszej koncentracji nastąpi jedynie zmiana właściciela odnośnie przejmowanych spółek. Na miejsce grupy BP wejdzie grupa Close Brothers. Nie powinno mieć to jednak wpływu na pozycję rynkową tych spółek wobec konkurentów, dostawców i odbiorców. W tym miejscu należy ponownie zwrócić uwagę na brak jakichkolwiek powiązań produktowych (horyzontalnych i wertykalnych) pomiędzy aktywnym uczestnikiem koncentracji oraz grupą kapitałową w skład której wchodzi, a spółkami przejmowanymi. Takie natomiast powiązania mogłyby przede wszystkim stanowić podstawę do twierdzenia, iż ich siła rynkowa zostanie wzmocniona. Przedmiotowa koncentracja nie powinna mieć zatem wpływu na siłę rynkową uczestników koncentracji.

Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że po dokonaniu przedmiotowej transakcji konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona.

Reasumując należy stwierdzić, że planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy antymonopolowej i nie stwarza zagrożenia dla konkurencji.

Wobec powyższego orzeka się jak w sentencji.

Na niniejszą decyzję, na podstawie art. 78. ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, stronom przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa UOKiK, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Departamentu
Przemysłu i Infrastruktury
Andrzej Graduszyński